

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE
71-420 SZCZECIN
ul. Jacka Odrowąża 1

Szczecin, dnia..... lutego 2011 r.

LSZ -4111-03-02-10
K/10/009

Pan
Kazimierz Sać
Starosta Powiatu Gryfickiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę Starostwa Powiatowego w Gryficach, zwanego dalej Starostwem, w zakresie wykonania zadań określonych ustawą z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia²-wykonanie wniosków z kontroli P/08/170.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia objęte kontrolą działania Starostwa.

Na ocenę tą składają się poniższe oceny cząstkowe:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia naliczanie i wypłacanie przez Starostwo Powiatowe w Gryficach ekwiwalentów za zalesienie gruntów rolnych. Wysokość naliczanego ekwiwalentu była korygowana w miarę uzyskiwania przez Starostwo informacji o zmianie sytuacji bytowej właścicieli zalesionych gruntów rolnych tj. o nabyciu przez nich uprawnień do rent i emerytur, o przekazaniu gospodarstw rolnych (w tym zalesionych gruntów) następcom. W przypadku nabycia przez uprawnionego prawa do zwiększonego ekwiwalentu Starostwo dokonywało wypłat wyrównawczych, zaś w przypadku stwierdzenia nadpłaty lub wypłaty nienależnych kwot ekwiwalentu Starostwo egzekwowało ich zwrot.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

² Dz. U. Nr 73, poz. 764 ze zm.

2. Podobnie – jak w 2008 r. nie w pełni zadowalający był w ocenie NIK, stan prowadzonych upraw leśnych. Przeprowadzone w toku kontroli NIK oględziny 6 losowo wybranych upraw leśnych wykazały niezadowalające zabezpieczenie nasadzonych drzew, które pomimo upływu ponad 6 lat od wykonania zalesień nie uzyskały odpowiednich przyrostów. Przeprowadzone przez niektórych właścicieli dosadzenia innymi (niż pierwotnie) sadzonkami poprawiły stan upraw. Dotyczy to w szczególności zalesień wykonanych pierwotnie sadzonkami dębu, których udatność już w 2008 r. budziła zastrzeżenia NIK. Stwierdzone w toku oględzin zastrzeżenia dotyczyły w szczególności:

- uprawy leśnej zlokalizowanej na działkach w obrębie Darszyce, gdzie stwierdzono golizny na znacznej powierzchni (ok. 20%) obsadzonej sadzonkami dębu, nieliczne istniejące sadzonki dębu miały ślady wielokrotnego zgryzienia przez zwierzęta i były niewyrośnięte (ok. 20-50 cm). Wykonanie ogrodzenia jednej z działek oraz dosadzenia poprawiły nieco w stosunku do stanu z 2008 r. stan tej uprawy, lecz konieczne są w dalszym ciągu działania dla zabezpieczenia uprawy istniejącej na drugiej działce oraz uzupełnienia zadrzewienia na występujących goliznach. Udatność uprawy po dosadzeniach wynosi ok. 70 %.

- uprawy leśnej zlokalizowanej na działkach w obrębie Paprotno. Na działce nr 144 częściowo ogrodzonej, gdzie stwierdzono ślady zgryzienia sadzonek dębu oraz golizny i samosiewy szczególnie brzozy na znacznej powierzchni (ok. 20 %). Na drugiej działce całkowicie ogrodzonej, stan drzew nie budził zastrzeżeń (pokrycie ok. 90 %, nasadzone drzewa były wyrośnięte bez śladów uszkodzeń),

- uprawy leśnej zlokalizowanej na działkach w obrębie Pruszcz, gdzie stwierdzono ślady zgryzienia przez zwierzęta sadzonek dębu. Plan zalesienia tej uprawy był zmieniony w czerwcu 2008 r. (zmniejszono wówczas powierzchnię zalesioną dębem z 2.51 ha do 2.12 ha, na miejsce części dębu wprowadzono dwuletnią brzozę w ilości 2 tys. szt.). Stan upraw gatunków innych niż dąb był dobry. Udatność całości uprawy (z dosadzeniem) oceniono na ok.70 %. Teren uprawy nie był ogrodzony.

Stan 3 pozostałych upraw leśnych poddanych oględzinom nie budził zastrzeżeń.

Z ustaleń kontroli wynikało, że na podstawie art. 8 ust.1 ww. ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów do zalesienia, pierwsze kontrole udatności upraw wykonane były przez Starostwo z udziałem przedstawicieli nadleśnictw w Gryficach i Resku w 2005 r.

Ponowne wykonane były w 2008 r. Kolejne kontrole w tym zakresie powinny być przeprowadzane w 2011 r.

3. W ocenie NIK sformułowanej po kontroli przeprowadzonej w 2008 r. niektóre postanowienia umowy z dnia 22 grudnia 2005 r., zawartej przez Pana Starostę z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, są niekorzystne dla Starostwa. Stanowią one, że wysokość środków finansowych przekazywanych Starostwu na ekwiwalent za zalesienia gruntów, uzależniona jest od kwoty będącej w dyspozycji Agencji a przeznaczonej na ten cel, mimo że w ustawie „o zalesieniu” ustalono, że Agencja zapewnia środki na wypłatę ekwiwalentu za zalesienia dokonane w ramach uzgodnionych z nią limitów. Na wniosek NIK Starostwo wystąpiło wówczas do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z wnioskiem o dokonanie zmiany powyższego zapisu. Pomimo zapowiedzi „podjęcia działań zmierzających do określenia możliwości wprowadzenia do umów o przekazywanie środków finansowych...zawartych pomiędzy Agencją a Starostami zmian zgodnych z zaleceniami NIK” - do czasu niniejszej kontroli zmiany powyższe nie zostały wprowadzone. Przeprowadzona w toku niniejszej kontroli analiza składanych przez Starostwo do ARiMR zapotrzebowań na wypłaty ekwiwalentów wykazała, że nie występowały trudności w wypłacie ekwiwalentów. Agencja przekazywała Starostwu środki finansowe zgodnie ze złożonymi wnioskami. Wskazuje to, że niekorzystne zapisy w ww. umowie, do czasu kontroli NIK, nie miały wpływu na wypłatę ekwiwalentów. Nie zmienia to dotychczasowej oceny ww. umowy przez NIK. Umowa jest niekorzystna dla Starostwa, gdyż realizacja zobowiązań Agencji warunkowana jest posiadaniem przez nią środków, podczas gdy zobowiązania Starostwa wobec beneficjentów programu zalesiania są jednoznaczne i nie są związane z przekazaniem Starostwu środków na realizację programu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Dokonanie z udziałem przedstawicieli właściwych nadleśnictw kontroli udatności wszystkich upraw leśnych i ustalenie działań koniecznych do poprawy stanu wykonanych zalesień i ich zabezpieczenia.
2. Renegocjowanie niekorzystnych dla Starostwa postanowień umowy z dnia 22 grudnia 2005 r. zawartej z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa powyżej liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.